

Retningslinjer for realkompetansevurdering

Norges grønne fagskole – Vea

2017

Retningslinjer ibm realkompetansevurdering på fagskolen

Jf. FFF og NOKUTs retningslinjer for realkompetansevurdering.

Innhold

1. Generelt opptakskrav	3
2. Realkompetanse	3
2.1. Realkompetanse deles inn i	3
2.2. Realkompetansevurdering	3
2.3. Dokumentasjon av kompetanse	3
2.4. Enkeltvedtak	4
3. Opptaksprosessen	4
3.1. Roller – hvem gjør hva	4
3.2. Rangering	6
3.3. Vedtak	6
3.4. Avslag	6
3.5. Klagebehandling	7
Vedlegg til retningslinjene s. 8-20	7
Informasjon om realkompetansevurdering	7
Om realkompetansevurdering på Anleggsgartner teknikker	9
Om realkompetansevurdering på Botanisk Design	10
Om realkompetansevurdering på Eksperimentell formgivning	11
Om realkompetansevurdering på Driftsledelse gartner og grønt	12
Om realkompetansevurdering på Historiske grøntanlegg	13
Om realkompetansevurdering på Ledelse i håndverksfag	14
Om realkompetansevurdering på Park- og hagedrift	15
Om realkompetansevurdering på Grønn gründer	16
Om realkompetansevurdering på Skjøtsel og drift	17
Praksisfortelling	18
Mal praksisfortelling	19
Praktisk opptaksprøve	20

1. Generelt opptakskrav

En fagskoleutdanning bygger på videregående opplæring eller tilsvarende realkompetanse. I nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk plasseres læringsutbytte etter fullført videregående opplæring på nivå 4.¹ Realkompetansen til en som søker opptak til en fagskoleutdanning skal derfor være likeverdig med det fastsatte læringsutbytte for nivå 4 i NKR. At realkompetansen er likeverdig betyr at søkeren har læringsutbytte som faglig sett er på lik linje med læringsutbyttet søkere med formelt opptakskrav har.

2. Realkompetanse

Realkompetanse er all kompetanse som er tilegnet gjennom formell, ikke-formell eller uformell læring. Det vil si alle kunnskaper og ferdigheter en person har tilegnet seg gjennom utdanning, lønnet eller ulønnet arbeid, organisasjonserfaring, fritidsaktiviteter eller på annen måte.

2.1. Realkompetanse deles inn i

Formell kompetanse er kunnskaper og ferdigheter en person har tilegnet seg gjennom opplæring i det formelle utdanningssystemet.

Ikke formell kompetanse er resultatet av *organisert* læring som har funnet sted på ikke-formelle læringsarenaer. Opplæringen dokumenteres gjerne med kursbevis.

Uformell kompetanse er resultatet av ikke organisert læring som har funnet sted utenfor det formelle systemet. Uformell kompetanse er ofte ikke dokumentert.

2.2. Realkompetansevurdering

Realkompetanse skal måles opp mot opptakskravet til det enkelt fagskolestudiet.

Realkompetansevurderingen skal sikre at søkeren har kompetanse likeverdig med kompetansen til dem som tas opp til fagskolen på formelt utdanningsgrunnlag.

Søkere med utenlands utdanning kan vurderes for opptak gjennom en realkompetansevurdering. Et viktig kriterium for disse søkerne er norskferdigheter² på et nivå som gjør det mulig for dem å gjennomføre utdanningen.

Realkompetansevurderingen baserer seg på dokumentasjon av søkerens realkompetanse.

2.3. Dokumentasjon av kompetanse

Dokumentasjon er konkrete synlige uttrykk for søkerens kompetanse.

Dokumentasjon kan ha form av

- Kursbevis, sertifikater og arbeidsattester fra ikke-formelle utdanningstilbydere eller arbeidsgivere

¹ <http://www.nokut.no/no/NOKUTs-kunnskapsbase/Det-norske-utdanningssystemet/Nasjonalt-kvalifikasjonsrammeverk/Nivaer/>

² Unntaket er internasjonale studier.

- Egenproduserte tekster, produkter eller arbeider
- Muntlige fremstillinger/presentasjoner
- Praktiske øvelser
- Portfolio med ulike uttrykk/ulike medier
- Tester

Uansett hvilken form dokumentasjonen har, er det hva søkeren har lært, forstår og kan som skal vurderes. Eks. et kursbevis kan beskrive et kursinnhold, men sier ikke nødvendigvis noe om hva søkeren faktisk kan.

Dokumentasjonen skal gi et bilde av den kompetansen søkeren har. Det skal ikke stilles strengere krav til realkompetansesøkere enn til søkere med formelt opptaksgrunnlag.

2.4. Enkeltvedtak

Vedtak gitt etter vurdering av opptak basert på dokumentasjon av realkompetanse er enkeltvedtak, og saksbehandlingen er underlagt forvaltningsloven.³

3. Opptaksprosessen

Prosessbeskrivelsen skal sikre en enhetlig vurdering av realkompetanse ved opptak. Hver søknad er individuell og vil medføre individuell saksbehandling. Under en beskrivelse av fagskolens prosess ifbm realkompetansevurdering:

1. Informasjon og veiledning i forkant av søknaden
2. Dersom søkeren velger å søke skal nødvendig dokumentasjon på søkerens kompetanse vedlegges jf. pkt.2.3.
3. Søknadsbehandling (motta, registrere/arkivere, sjekke dokumentasjonen, vurdere videre prosess.
4. Dersom søknaden ikke får avslag grunnet mangler, går den videre til vurdering opp mot opptakskravet.
5. Ulike metoder kan brukes. Søkeren kan bli invitert til et intervju for å sjekke at søkeren har kompetanse jf. nivå 4 i NKR.
6. På de studier hvor fagbrev/svennebrev er opptakskrav kan søkeren bli invitert til en praktisk opptaksprøve.
7. Lage innstilling om vedtak
8. Fatte vedtak, sende svar til søker og registrere/arkivere.
9. Eventuelt klagebehandling
10. Evaluering av prosess jf. KSS

3.1. Roller – hvem gjør hva

Søker	Avdelingsleder	Opptaksleder/Rektor
Informasjon og veiledning		
Innhente relevant informasjon og veiledning	Gi informasjon om prosedyrer og krav til dokumentasjon	

³ Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker: <http://www.lovdata.no/all/hl-19670210-000.html>

	Veilede i søkeprosessen. Hensikten med å gi informasjon og veiledning er å gjøre søker i stand til å - gjøre et kvalifisert valg om han/hun skal søke opptak eller ikke - ferdigstille en søknad, med relevant dokumentasjon	
Dokumentasjon		
Samle/utarbeide dokumentasjon	Gi informasjon og veiledning Avklare krav til dokumentasjon Bistå søker med faglig veiledning Dokumentasjonen må vise at - søkeren er på riktig nivå 4 i NKR - dokumentasjonen har relevans for utdanningen vedkommende søker på Dersom aktuelt: Lage oppgave eller test til søker	
Søknadsbehandling		
Være tilgjengelig hvis behov for justering av innsendt søknad	Motta søknad med dokumentasjon Etterspørre ytterligere dokumentasjon, hvis nødvendig	Motta søknad med dokumentasjon fra administrasjonen
Vurdering		
Være tilgjengelig for eventuelt intervju og evt. opptaksprøve	Realkompetanse skal vurderes som <i>likeverdig</i>, ikke nødvendigvis som lik Vurdere søknaden i henhold til faglige kriterier Kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse på nivå 4 i NKR er generelle opptakskriterier	

	Samarbeide med faglig personale om tilrettelegging av vurdering Helhetsvurdering; Er søker tilstrekkelig kompetent til å gjennomføre utdanningen?	
Vedtak		
Motta skriftlig melding om vedtaket	Lage faglig grunnlag for vedtak med anbefaling som sendes rektor med kopi til opptaksleder	Rektor mottar anbefaling og foretar vedtak Vedtaket sendes opptaksleder med kopi til avdelingsleder
Klage		
Eventuelt klage innen frist	Bistå eventuelt i klagebehandlingen	Klagen sendes rektor som videresender til klagenemda Saksbehandle klagen
Intern evaluering		
Eventuelt evaluere prosessen	Eventuelt be søker om å evaluere prosessen Evaluere og endre praksis, hvis behov	Evaluere og endre praksis, hvis behov

3.2. Rangering

Søkere med lengst variert og relevant praksis går foran de andre.

Kvotering: 30% av studieplassene ved fagskolestudiene er forbeholdt søkere med realkompetanse.

3.3. Vedtak

Den faglige vurderingen av søknaden danner grunnlag for vedtak. Rektor fatter vedtak i saken.

3.4. Avslag

Hvis søknaden om opptak blir avslått, skal den begrunnes. Begrunnelsen kan utformes slik at søkeren kommer videre i sin kompetanseutvikling og finner et annet utdanningstilbud eller kommer tilbake som søker ved en senere anledning.

3.5. Klagebehandling

Klager ved opptaksvurdering skal følge samme rutiner som andre klager på enkeltvedtak. Søkeren kan klage både på den faglige vurderingen og på saksbehandlingen. Jf. fvl §28.

Fagskolens retningslinjer for behandling av klagesaker er å finne i fagskolereglementet, kapittel 4.

Realkompetansevurderingen er kun gjeldende for opptak til fagskolestudier på Veia – Statens fagskole for gartnere og blomsterdekoratører.

Vedlegg til retningslinjene s. 8-20

Vedlegg 1: Generell informasjon om realkompetansevurderingen s.8

Vedlegg 1a) Informasjon om realkompetansevurdering på Anleggsgartnertekniker s.9

Vedlegg 1b) Informasjon om realkompetansevurdering på Botanisk design s.10

Vedlegg 1c) Informasjon om realkompetansevurdering på Eksperimentell formgivning s.11

Vedlegg 1 d) Informasjon om realkompetansevurdering på Driftsledelse gartner og grønt s.12

Vedlegg 1 e) Informasjon om realkompetansevurdering på Historiske grønntanlegg s.13

Vedlegg 1 f) Informasjon om realkompetansevurdering på Ledelse i håndverksfag s.14

Vedlegg 1 g) Informasjon om realkompetansevurdering på Park og hagedrift s.15

Vedlegg 1 h) Informasjon om realkompetansevurdering på Grønn gründer s. 16

Vedlegg 1 i) Informasjon om realkompetansevurdering på Skjøtsel og drift s. 17

Vedlegg 2: Informasjon om praksisfortelling s.18

Vedlegg 2a) MAL til praksisfortelling s.19

Vedlegg 3: Informasjon om opptaksprøve s.20

Vedlegg 1:

Informasjon om realkompetansevurdering

Søkere som ikke fyller det formelle opptakskravet, kan realkompetansevurderes. Dette dokumentet skal informere søker om:

1. Hva realkompetanse er (definisjon)
2. Hvem som kan bli realkompetansevurdert

3. Hvordan realkompetansevurderingen gjennomføres
4. Om realkompetansevurdering opp mot aktuelt fagskolestudium på Vea

1. Definisjon

Realkompetanse er all kompetanse som er tilegnet gjennom formell, ikke-formell eller uformell læring. Det vil si alle kunnskaper og ferdigheter en person har tilegnet seg gjennom utdanning, lønnet eller ulønnet arbeid, organisasjonserfaring, fritidsaktiviteter eller på annen måte.

2. Hvem kan bli realkompetansevurdert

Søkere med relevant praksis av en viss varighet kan søke om realkompetansevurdering. For nærmere spesifiseringer angående dette, les under krav til realkompetansevurdering for det aktuelle studium.

3. Gjennomføring

- a) **PRAKSISFORTELLING:** Søker skriver en praksisfortelling som beskriver hvordan søker har tilegnet seg de ulike mål i læreplanen som ligger til grunn for opptakskravet. Praksis som beskrives må dokumenteres i vedlegg til praksisfortellingen.
Praksisfortellingen vurderes av opptakskomiteen. Dersom praksisfortellingen ikke avdekker nok informasjon, kan det være aktuelt å gjennomføre en samtale med søker:
- b) **REALKOMPETANSEINTERVJU** med søker. Med utgangspunkt i mottatt praksisfortelling og dokumentasjon, gjennomfører gjeldende opptakskomite et intervju med søker for å avklare om søker er kvalifisert for opptak. Det skal skrives referat fra intervjuet som legges ved begrunnelsen for vedtaket.
- c) **PRAKTISK PRØVE:** I tilfeller der opptakskravet er fagbrev, kan det, dersom praksisfortelling og intervju ikke er avklarende nok, gjennomføres en praktisk prøve for å avdekke ytterligere kvalifikasjoner. Søker vil få en oppgavetekst og skal ha forberedelsestid før det praktiske arbeidet legges fram. Det oppnevnes fagpersoner som skriftlig vurderer arbeidet. Denne skriftlige dokumentasjonen legges ved begrunnelsen for vedtaket, som gjøres kjent for søker.

Vedlegg 1a)

Om realkompetansevurdering på Anleggsgartnertekniker

Studentene på anleggsgartnertekniker skal etter endt studium være i stand til å forstå den helhetlige sammenhengen i alle fasene i anleggsgartnerarbeidet. De skal ha grunnlag til å utvikle en reflektert og analytisk forståelse til sitt eget og andres arbeid og kunne utvikle gode relasjoner i egen organisasjon og overfor andre aktører og kunder. Gjennom faglig og økonomisk forståelse skal studenten utvikle seg til å fungere godt som leder på ulike nivåer i anleggsgartnerbedrifter. Kompetansen som skal tilegnes på dette studiet, ligger på nivå over fagbrev for anleggsgartnere. Det er derfor viktig at søkere til realkompetanse har relevant praksis av en slik varighet og art at kompetanse på videregående nivå anleggsgartner er ervervet.

Studie	
Opptakskrav Anleggsgartner- tekniker	✿ Opptakskrav til studiet er Vg3 anleggsgartnerfaget Eller ✿ Tilsvarende realkompetanse I tillegg må søkerne ha basiskunnskaper i norsk Det vises for øvrig til fagskolens reglement for fagskolestudenter kapittel 2, som er å finne på fagskolens hjemmesider.
Realkompetanse-vurdering	
Hvem kan søke?	✿ Søkere med relevant praksis med varighet på minst 5 år. ✿ Søkere med 2 år yrkesfaglig utdanning som anleggsgartner samt 3 års variert praksis i anleggsgartnerbransjen
Hva er relevant praksis?	✿ Variert praksis fra anleggsgartnerbransjen ✿ Variert praksis fra gartner- og anleggsgartnerbransjen
Relevant læreplan som realkompetanse-vurderingen rettes mot:	✿ Vg3 anleggsgartnerfaget

Vedlegg 1b)

Om realkompetansevurdering på Botanisk Design

Botanisk Design er et fagskolestudium for blomsterdekoratører og retter seg mot ledelse og drift av blomsterbutikk, i tillegg til kreativ faglig utvikling av håndverket. For å kunne knytte teorier og praktiske øvelser opp mot blomsterdekoratørbransjen, er det derfor viktig at studenten har erfaring fra dette yrkesfeltet. Studiet bygger videre på videregående utdanning i blomsterdekoratørfaget og det er derfor en stor fordel å ha håndverket og grunnleggende teorier på plass før man starter som student på Botanisk Design.

Studie	
Opptakskrav Botanisk Design	✿ Fagbrev som blomsterdekoratør Eller ✿ Realkompetanse tilsvarende fagbrev i blomsterdekoratørfaget I tillegg må søkerne ha basiskunnskaper i norsk Det vises for øvrig til fagskolens reglement for fagskolestudenter kapittel 2, som er å finne på fagskolens hjemmesider.
Realkompetanse-vurdering	
Hvem kan søke?	✿ De som har praksis og erfaring fra blomsterbutikk og andre estetiske fag og/eller håndverk ✿ De som har praksis og erfaring fra blomsterbutikk og interesse innenfor estetiske fag/og eller håndverk ✿ De som har praktisert blomsterdekoratøryrket i ulike sammenhenger
Hva er relevant realkompetanse?	✿ Praksis fra blomsterbutikk ✿ Utøvelse av blomsterdekoratørfaget i andre sammenhenger ✿ Erfaring fra estetiske fag ✿ Kurs i blomsterdekoratørfaget ✿ Utøvelse av et håndverk/yrke
Relevant læreplan som realkompetanse-vurderingen rettes mot:	✿ Læreplan i Blomsterdekoratørfaget Vg3/Opplæring i bedrift

Vedlegg 1c)

Om realkompetansevurdering på Eksperimentell formgivning

Fagskolestudiet *Eksperimentell formgivning med plantemateriale* er en internasjonal yrkesrettet videreutdanning med fokus på plantemateriale og dets estetiske og tekniske muligheter. Målet med studiet er å videreutdanne ulike håndverkere, designere og estetikere innenfor eksperimentering med plantemateriale. Hovedfokuset er å arbeide eksperimentelt/utforskende med plantemateriale i kombinasjon med andre materialer, tekniske hjelpemidler fra ulike håndverk for å ekspandere faglige grenser og skape nye uttrykksformer innen eget fagfelt.

Studiet har en bred målgruppe: Det er aktuelt for blomsterdekoratører som ønsker å bli kjent med plantematerialer på en ny måte og få mer kunnskap om plantematerialets egenskaper og muligheter. Studiet er også for andre yrkesutøvere (håndverker, designere, kunstnere) og pedagoger innen design og håndverk som ønsker kompetanse på eksperimentering med plantemateriale sett i sammenheng med egen yrkesutøvelse.

Studie	
Opptakskrav Eksperimentell formgivning	✿ Fullført og bestått videregående opplæring (jf. fagskolelovens § 1, 2. ledd) innenfor design- og håndverksfag, med Fagbrev i de fagene det er relevant. Eller ✿ Realkompetanse tilsvarende fullført og bestått videregående opplæring (jf. fagskolelovens § 1, 2. ledd) innenfor design- og håndverksfag, med fagbrev i de fagene det er relevant. I tillegg må søkerne ha basiskunnskaper i engelsk. Det vises for øvrig til fagskolens reglement for fagskolestudenter kapittel 2, som er å finne på fagskolens hjemmesider.
Realkompetanse-vurdering	
Hvem kan søke?	✿ De som har praksis og erfaring fra estetiske fag/håndverksfag ✿ De som har praksis og erfaring fra blomsterbutikk og interesse innenfor estetiske fag/og eller håndverk ✿ Kunstnere og utøvere av estetiske fag ✿ Landskapsarkitekter, gartnere ✿ Yrkesfaglærere i Design- og Håndverksfag
Hva er relevant realkompetanse/praksis?	✿ Praksis fra et av de gjeldende yrkene ✿ Utøvelse av yrkene/håndverkene i ulike sammenhenger ✿ Erfaring fra estetiske fag ✿ Erfaring fra bruk av plantemateriale i ulike sammenhenger ✿ Kurs innen Design og håndverk ✿ Utøvelse av et håndverk/yrke ✿ Verv innenfor relevante fagfelt ✿ Annet som kan dekke opp innholdet i gjeldende læreplaner det vurderes opp mot

Vedlegg 1d)

Om realkompetansevurdering på Driftsledelse gartner og grønt

Driftsledelse gartner og grønt er et fagskolestudium for arbeidstakere fra grøntnæringene og er en yrkesrettet utdanning. Studenten har etter endt studie spesialkompetanse innen grøntnæringen i tillegg til at de har kunnskap om å lede små eller mellomstore bedrifter. Kompetansen som skal tilegnes på dette studiet, ligger på nivå over VG3. Det er derfor viktig at søkere til realkompetanse har relevant praksis av en slik varighet og art at kompetanse på videregående nivå er ervervet.

Studie	
Opptakskrav Driftsledelse gartner og grønt	Fullført og bestått videregående opplæring (jf. fagskolelovens § 1, 2. ledd), ✿ Vg3 gartnernæring ✿ Vg3 landbruk ✿ Vg3 studiespesialiserende med næringsdrift i naturbruk ✿ Vg3 påbygging til generell studiekompetanse med naturbruk Eller tilsvarende utdanning etter tidligere utdanningsreformer Eller ✿ Tilsvarende realkompetanse I tillegg må søkerne ha basiskunnskaper i norsk Det vises for øvrig til fagskolens reglement for fagskolestudenter kapittel 2, som er å finne på fagskolens hjemmesider.
Realkompetanse-vurdering	
Hvem kan søke?	✿ Søkere med relevant praksis med varighet på minst 5 år. ✿ Søkere med 2 år yrkesfaglig utdanning eller 3 år Studiespesialisering fra videregående skole, samt 3 års relevant praksis. Med VG2 service og samferdsel kan man søke med 2 års relevant praksis. ✿ Søkere med høgskole eller universitetsgrad i relevant fagområde samt 1 års relevant praksis
Hva er relevant praksis?	✿ Variert praksis fra gartnerbransjen ✿ Variert praksis fra produksjon innen grøntnæringen ✿ Variert praksis fra omsetning og produkthåndtering innen grøntnæringen
Relevant læreplan som realkompetanse-vurderingen rettes mot:	✿ Vg3 gartnernæring ✿ Vg3 landbruk ✿ Vg3 studiespesialiserende med næringsdrift i naturbruk ✿ Vg3 påbygging til generell studiekompetanse med naturbruk

Vedlegg 1e)

Om realkompetansevurdering på Historiske grøntanlegg

Hovedmålsettingen for studiet Historiske grøntanlegg er å videreutdanne dyktige gartnere eller anleggsgartnere til håndverkere med spesialkompetanse innen den praktiske forvaltningen av historiske grøntanlegg. Kompetansen som skal tilegnes på dette studiet, ligger på nivå over VG3 gartner. Det er derfor viktig at søkere til realkompetanse har relevant praksis av en slik varighet og art at kompetanse på videregående nivå gartner er ervervet.

Studie	
Opptakskrav Historiske grøntanlegg	Fullført og bestått videregående opplæring (jf. fagskolelovens § 1, 2. ledd), ✿ Vg3 gartnernæring eller ✿ Vg3 anleggsgartnerfaget Eller tilsvarende realkompetanse I tillegg må søkerne ha basiskunnskaper i norsk Det vises for øvrig til fagskolens reglement for fagskolestudenter kapittel 2, som er å finne på fagskolens hjemmesider.
Realkompetanse-vurdering	
Hvem kan søke?	✿ Søkere med relevant praksis med varighet på minst 5 år. ✿ Søkere med yrkesfaglig eller studiespesialisering fra videregående skole samt 3 års relevant praksis ✿ Søkere med høgskole eller universitetsgrad i relevant fagområde samt 1 års relevant praksis
Hva er relevant praksis?	✿ Variert praksis fra gartnerbransjen ✿ Variert praksis fra anleggsgartnerbransjen ✿ Variert praksis fra gartner- og anleggsgartnerbransjen ✿ Variert praksis fra hagesenter samt 2 års praksis fra gartner-anleggsgartnerbransjen
Relevant læreplan som realkompetanse-vurderingen rettes mot:	✿ Vg3 gartnernæring eller ✿ Vg3 anleggsgartnerfaget

Vedlegg 1 f)

Om realkompetansevurdering på Ledelse i håndverksfag

Fagskolestudiet Ledelse i håndverksfag videreutdanner håndverkere til lederskap innenfor eget håndverksfag.

Her vil du vil få fagspesifikke ferdigheter og kompetanse som gjør deg kvalifisert til å lede din egen håndverksbedrift på en lønnsom, målrettet og utviklingsfokusert måte. Temaene ledelse, økonomi og markedsføring vil være sentrale.

Du vil få en god forståelse for hva det betyr å være leder innenfor eget fagområde og hvilke krav som stilles til lederskap. Studiet vil også gi deg pedagogiske kunnskaper nødvendig for å sikre god opplæring og rekruttering til eget håndverksfag.

Studiet retter seg mot alle håndverkere innenfor design- og håndverksfagene.

Studie	
Opptakskrav Ledelse i håndverksfag	❁ Fullført og bestått videregående opplæring (jf. fagskolelovens § 1, 2. ledd) innenfor design- og håndverksfag eller naturbruk, med fag- og svennebrev i de fagene dette er relevant. eller ❁ Realkompetanse tilsvarende pkt. 1. Søkere som ønsker realkompetansevurdering må ta kontakt med fagskolen for veiledning (det vil ikke være aktuelt for søkere med realkompetanse å søke mesterbrevnemda om fritak for mesterbrevseksamener). I tillegg må søkerne ha basiskunnskaper i norsk Særbestemmelse/betinget opptak: ❁ Fagskolen kan ta opp studenter med betingelser, dersom det foreligger dokumentasjon på at søkeren vil fullføre og dokumentere opptakskriteriene før studiestart/eksamensoppmelding. Det vises for øvrig til fagskolens reglement for fagskolestudenter kapittel 2, som er å finne på fagskolens hjemmesider.
Realkompetanse-vurdering	
Hvem kan søke?	❁ De som har praksis og erfaring fra estetiske fag ❁ De som har praksis og erfaring fra yrker innenfor naturbruk ❁ Håndverkere

Vedlegg 1 g)

Om realkompetansevurdering på Park- og hagedrift

Toårig Park- og hagedrift er en yrkesrettet utdanning. Studiet gir gartnere spesialkompetanse innen etablering, drift og skjøtsel av hager og parkanlegg. Etter endt studium skal studenten også kunne utføre arealplanlegging av mindre områder. Utdannelsen gir solid plantefaglig kompetanse for etablering og drift av hager og parker. Kompetansen som skal tilegnes på dette studiet, ligger på nivå over VG3 gartner. Det er derfor viktig at søkere til realkompetanse har relevant praksis av en slik varighet og art at kompetanse på videregående nivå gartner er ervervet.

Studie	
Opptakskrav Park- og hagedrift	Fullført og bestått videregående opplæring (jf. fagskolelovens § 1, 2. ledd), ✿ Vg3 gartnernæring eller ✿ Vg3 anleggsgartnerfaget Eller ✿ Tilsvarende realkompetanse I tillegg må søkerne ha basiskunnskaper i norsk Det vises for øvrig til fagskolens reglement for fagskolestudenter kapittel 2, som er å finne på fagskolens hjemmesider.
Realkompetanse-vurdering	
Hvem kan søke?	✿ Søkere med relevant praksis med varighet på minst 5 år. ✿ Søkere med yrkesfaglig eller studiespesialisering fra videregående skole samt 3 års relevant praksis ✿ Søkere med høgskole eller universitetsgrad i relevant fagområde samt 1 års relevant praksis
Hva er relevant praksis?	✿ Variert praksis fra gartnerbransjen ✿ Variert praksis fra anleggsgartnerbransjen ✿ Variert praksis fra hagesenter samt 2 års praksis fra gartner-anleggsgartnerbransjen
Relevant læreplan som realkompetanse-vurderingen rettes mot:	✿ Vg3 gartnernæring eller ✿ Vg3 anleggsgartnerfaget

Vedlegg 1 h)

Om realkompetansevurdering på Grønn gründer

Grønn gründer er et fagskolestudium er en yrkesrettet utdanning. Studenten har etter endt studie spesialkompetanse innen bedriftsetablering og produktutvikling. Kompetansen som skal tilegnes på dette studiet, ligger på nivå over VG3. Det er derfor viktig at søkere til realkompetanse har relevant praksis av en slik varighet og art at kompetanse på videregående nivå er ervervet.

Studie	
Opptakskrav Grønn gründer	Fullført og bestått videregående opplæring jf. fagskolelovens § 1, 2. ledd. ✿ VG3 gartnærnering ✿ VG3 landbruk ✿ VG3 skogbruk ✿ Studieforbereidende VG3 naturbruk ✿ Fagbrev blomsterdekoratør Eller tilsvarende utdanning som over, etter tidligere utdanningsreformer Eller Tilsvarende realkompetanse I tillegg må søkerne ha basiskunnskaper i norsk Det vises for øvrig til fagskolens reglement for fagskolestudenter kapittel 2, som er å finne på fagskolens hjemmesider.
Realkompetanse-vurdering	
Hvem kan søke?	✿ Søkere med relevant praksis med varighet på minst 5 år. ✿ Søkere med 2 år yrkesfaglig utdanning eller 3 år Studiespesialisering fra videregående skole, samt 3 års relevant praksis. ✿ Søkere med høgskole eller universitetsgrad i relevant fagområde samt 1 års relevant praksis
Hva er relevant praksis?	✿ Variert praksis fra gartnerbransjen ✿ Variert praksis fra produksjon innen grøntnæringen ✿ Variert praksis fra blomsterbransjen
Relevant læreplan som realkompetanse-vurderingen rettes mot:	✿ VG3 gartnærnering ✿ VG3 landbruk ✿ Studieforbereidende VG3 naturbruk

Vedlegg 1 i)

Om realkompetansevurdering på Skjøtsel og drift

Studentene på Skjøtsel og drift skal etter endt studium være i stand til å gjennomføre nødvendige tiltak for å opprettholde et uteanlegg på et fastsatt nivå.

Kompetansen som skal tilegnes på dette studiet, ligger på nivå over VG3. Det er derfor viktig at søkere til realkompetanse har relevant praksis av en slik varighet og art at kompetanse på videregående nivå er ervervet.

Studie	
Opptakskrav Skjøtsel og drift	✿ Opptakskrav til studiet er fagbrev som anleggsgartner ✿ VG3 Gartner ✿ VG3 Landbruk ✿ Studieforberedende VG3 naturbruk Eller ✿ Tilsvarende realkompetanse I tillegg må søkerne ha basiskunnskaper i norsk Det vises for øvrig til fagskolens reglement for fagskolestudenter, kapittel 2, som er å finne på fagskolens hjemmesider.
Realkompetanse-vurdering	
Hvem kan søke?	✿ Søkere med relevant praksis med varighet på minst 5 år. ✿ Søkere med 2 år yrkesfaglig utdanning som anleggsgartner samt 3 års variert praksis i anleggsgartnerbransjen og/eller gartner- og anleggsbransjen ✿ Søkere med høgscole eller universitetsgrad i relevant fagområde samt 1 års relevant praksis
Hva er relevant praksis?	✿ Variert praksis fra anleggsgartnerbransjen, ✿ Variert praksis fra gartner- og anleggsgartnerbransjen
Relevant læreplan som realkompetanse-vurderingen rettes mot:	✿ VG3 anleggsgartnerfag opplæring i bedrift ✿ VG3 gartner ✿ VG3 landbruk ✿ Studieforberedende VG3 naturbruk

Vedlegg 2:

Praksisfortelling

Informasjon til søkere som skal bli realkompetansevurdert

I en realkompetansevurdering er det viktig å avdekke all relevant realkompetanse som søkeren innehar. Utforming av en praksisfortelling er her en viktig metode.

En praksisfortelling er en skriftlig fortelling som konkret skildrer sentrale og utvalgte hendelser i hverdagslivet eller fra yrkeslivet. Praksisfortellingen skal inneholde beskrivelser av ulike hendelser, personlige opplevelser eller erfaringer, hva søkeren har lært og tatt med seg videre. Fortellingen er relativt detaljert og åpen, og skal avdekke hva slags kompetanse søkeren har opparbeidet seg i ulike sammenhenger. Dette innebærer også en refleksjon i forhold til hva søker har gjort tidligere som er relevant for det studiet man søker på.

Det er viktig å legge ved dokumenter som dokumenterer erfaringene og opplevelsene. Dette kan være kursbevis, attester, bilder av arbeider, lønns slipper og andre dokumenter som beviser at det søker beskriver faktisk har skjedd.

Din praksisfortelling

Skriv ned dine opplevelser og erfaringer som du mener er relevant til det formelle opptakskravet til studiet du søker, - ta utgangspunkt i læreplanen det refereres til i opptakskravet. Se hvilke av hovedmomentene i læreplanen du mener din realkompetanse dekker. Du kan skrive fortellingen i ett eller velge å dele opp i flere hendelser/erfaringer. Bruk gjerne malen på vår hjemmeside som utgangspunkt. Husk å referere til dokumentasjonen du har til hver enkelt hendelse/erfaring.

Vi ønsker å vite hva har du gjort tidligere i yrkeslivet eller på fritiden som kan være relevant for det studiet du søker på.

Din praksisfortelling sendes til vea@vea-fs.no og merkes med navn og hvilket studium du søker på.

Vedlegg 2 a)

Mal praksisfortelling

-ses i sammenheng med informasjon om praksisfortelling

Skriv inn i skjemaet og referer til vedlegg/-ene som dokumenterer hendelsene/erfaringen. Sendes til vea@vea-fs.no sammen med dokumentasjonen.

PRAKSISFORTELLING	
Av:	
Søker på:	
Hendelse /erfaring	Dato/Periode:
Vedlegg nr.	Beskrivelse av hendelsene/erfaringene opp mot gjeldende læreplan:

Vedlegg 3:

Praktisk opptaksprøve

- en del av realkompetansevurderingen for opptak på fagskolestudiene AGT, BD og EF

I de tilfeller hvor det er vanskelig å vurdere søkers helhetlige kompetanse, både formell kompetanse og realkompetanse, ut i fra dokumentasjon og intervju, gjennomføres det en praktisk opptaksprøve.

Målet med den praktiske opptaksprøven

Den praktiske opptaksprøven skal gi et grunnlag for å vurdere søkerens praktiske håndverksmessige og estetiske kompetanse og motivasjon og egnethet for arbeid og studier innen relevante yrkesfelt. Opptaksprøven er todelt og omfatter praktisk arbeid og samtale.

Del 1: Praktisk arbeid

Oppgaven til den praktiske delen av opptaksprøven er utformet for å gi søker anledning til å vise sine kunnskaper og ferdigheter, sin motivasjon og sitt utviklingspotensial som yrkesutøver.

Praktisk arbeid AGT:

Søker får en oppgave tilpasset mål i læreplanen man vil avdekke kompetansen i forhold til.

Praktisk arbeid BD og EF:

Søker får 5 oppgaver av ulik karakter å velge mellom og velger seg 3 av disse. Oppgavene gjøres tilgjengelig for søkere via www.vea-fs.no, og de konkrete arbeider som etterspørres vil variere fra år til år.

Det vil gå tydelig frem av kommunikasjon mellom Vea og søker på realkompetanse om og når det er aktuelt å gjennomføre den praktiske opptaksprøven.

Del 2: Samtale

Samtalen gjennomføres i etterkant av det praktiske arbeidet for at søker skal kunne reflektere over eget arbeid og svare på spørsmål med hovedvekt på holdninger til fagområde og motivasjon til studiet samt skolens og søkerens forventninger og ønsker.

Vurdering av den praktiske opptaksprøven

Den praktiske opptaksprøven vurderes av en opptakskomiteé for praktiske opptaksprøver på det gjeldende studiet det søkes opptak til. Komiteen skal minimum bestå av en faglig kvalifisert person tilknyttet studiet, en ekstern fagperson innen fagområdet og avdelingsleder blomster. Komiteen foretar en helhetsvurdering av hver enkelt søkers kompetanse slik denne fremkommer gjennom praktisk opptaksprøve og samtale med bakgrunn i de rammer som oppgavetekst og vurderingskriterier legger til grunn. Ut i fra denne helhetsvurderingen utarbeides det en innstilling med en eventuell anbefaling om opptak eller ikke. Innstillingen skal begrunnes og formidles også til søker, med eventuelle anbefalinger om hva søker bør opparbeide seg av manglende kompetanse for å bli kvalifisert.

Utvikling av de årlige prøvene og vurderingen skal foretas i tråd med følgende retningslinjer:

- opptaksprøven skal ta utgangspunkt i det gjeldende studiets opptakskrav
- kriterier for vurdering skal angis i prøven
- hvert oppgitt kriterium så vel som helhet skal vurderes, og ut fra denne vurderingen skal det fremkomme en helhetlig begrunnelse for om søker er kvalifisert eller ikke

Ved vurderingen av praktisk opptaksprøve og samtalen etterpå, legges det vekt på følgende kriterier:

- et håndverksmessig utviklingspotensial
- kunnskap om formalestetiske virkemidler og komposisjon
- evne til å formidle og kommunisere
- faglig engasjement og motivasjon
- evne til å kunne planlegge, gjennomføre, vurdere og presentere eget arbeid
- evne til refleksjon over eget arbeid og formidle en slik refleksjon
- kreativitet
- evne til å arbeide selvstendig i en slik prosess